

Pohdintoja aikuissosiaalityöstä kunnan hyvinvoinnin kokonaisuudessa

Raija Väisänen

25.3.1010

Yhteiskunnallinen tietoisuus

- **Yhteiskunnan ajankohtainen tila: Analyysi siitä, miten vaikuttaa aikuissosiaalityöhön.**
- **Sosiaalisten ongelmien yleinen luonne: Analyysi siitä, mitä niillä aikuissosiaalityön kontekstissa tarkoitetaan.**
- **Sosiaalisten ongelmien luonne asiakastasolla: Miten ilmenevät erilaisten asiakkaitten kohdalla ja miten ymmärrys tuotetaan.**
- **Yhteiskunnallinen vaikuttaminen: Miten toteutetaan.**

Henkilökohtaisen vuorovaikutuksen perinne (Toikko)

- **Asiakasta voidaan tukea keskustelemalla ja kokemalla.**
- **Asiakas ja työntekijä toimivat keskinäisessä vuorovaikutuksessa.**
- **Sosiaalinen diagnoosi, ongelman perusteella määritelty tavoite: henkilökohtainen huolto, päihde- ym. terapiat ja sosiaalinen kasvatus.**
- **Sosiaalityön prosessi muodostuu sarjasta ongelmanratkaisuja, jotka laajenevat ja jatkuvat asiakkaan elämäntilanteessa ja ihmissuhteissa.**
- **Terapeuttiset ja muut vuorovaikutukselliset ja kasvatukselliset menetelmät.**

Hallinnollisten toimenpiteiden perinne (Toikko)

- **Juridis-hallinnollinen tausta on luonut sosiaalityölle vankan perustan.**
- **Sosiaalityössä on kysymys ongelmallisten asioiden selvittelystä ja järjestämisestä erilaisten lakiin perustuvien toimenpiteiden avulla.**
- **Sosiaalityön tehtävä muodostuu aineellisen toimeentulon ja perusturvallisuuden takaamisesta.**
- **Sosiaalityöntekijän tehtävä on vastata henkilökohtaisiin ja sosiaalisiin ongelmiin tietyin lainsäädännön viitoittamin toimenpitein. Sosiaalityö nähdään pääosin toimenpidekohtaisena työnä.**

Kehittämiskohteet: Asiakaskuvan profilointi, asiakasprosessin analyysi ja arviointi.

- **Tietoisuus asiakaskuvasta:** Lastensuojelun ja aikuissosiaalityön rajapinnoilla olevat nuoret, tyypistä tippuneet nuoret, talousneuvonnan tarpeessa olevat nuoret ja perheet, päihdeongelmaiset ja moniongelmaiset.
- **Palvelun tarpeen selvitys - alkuarviointi - miten kiireelliset asiakkaat erotetaan.**
- **Palvelusuunnitelman rakenne ja laatiminen - miten saadaan toimiva palvelusuunnitelma.**
- **Asiakasprosessin päättäminen - miten saadaan päättymän oikealla hetkellä.**
- **Vaikutusten arviointi - millä menetelmillä.**

Yhteisöllisen muutostyön perinne (Toikko)

- **Ongelmat eivät johdu yksilöstä, vaan yhteiskunnallisista tekijöistä ja olosuhteista. Tavoitteena yhteiskunnallinen muutos kansalaistoiminnan - aktiivisen kansalaisuuden avulla.**
- **Motivoivana tekijänä sisäinen innostuneisuus ja yhteinen aate.**
- **Freire: Sosiokulttuurisuus, yksilöiden ja yhteisöjen osallistuminen keskusteluun ja toimintaan.**
- **Ajatuksena purkaa sosiaalityön sisäänrakennettu hierarkkinen suhde, jonka jälkeen yhteinen toiminta ja keskustelu synnyttävät ratkaisuja henkilökohtaisiin ja sosiaalisiin ongelmiin.**

Kehittämiskohteet: Aikuissosiaalityön näkyväksi tekeminen ja vaikuttamistyö

- **Systemiteoreettinen lähestyminen - oppiva organisaatio - työhyvinvoinnin näkökulma.**
- **Sosiaalisten ongelmien luonne: Analyysi siitä, mitä niillä tarkoitetaan.**
- **Yhteiskunnallinen vaikuttaminen: mitä on rakenteellinen sosiaalityö menetelmällisesti.**
- **Osallistuminen strategioiden laatimiseen.**
- **Tiedon muodostaminen: Hyvä dokumentointi.**
- **Tiedon välittäminen - vaikuttaminen.**
- **Uskottavuuden uudelleen jäsentyminen.**
- **Työn arvostus ja asema.**

Lähteet

- **Toikko, Timo 2005. Sosiaalityön ideat. Johdatus sosiaalityön historiaan. Vastapaino: Tampere.**
- **Väisänen, Raija & Hämäläinen, Juha 2008. Aikuissosiaalityö kunnan palvelujärjestelmässä. Tutkimus aikuissosiaalityön yleisestä luonteesta, tiedosta ja toiminnasta. Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen julkaisuja A. 6:2008. Lappeenranta: Socom.**
- **Väisänen, Raija 2009. Aikuissosiaalityön menetelmien kehittäminen ja työhyvinvointi –hankkeessa tuotettujen dokumenttien käsikirjoitukset.**